Силабус освітнього компонента
Програма навчальної дисципліни

Основи проєктного менеджменту

Шифр та назва спеціальності
D3 – Менеджмент

Інститут
Навчально-науковий інститут економіки, менеджменту та міжнародного бізнесу

Спеціалізація
-

Кафедра
Менеджменту (204)

Освітня програма
Проєктний менеджмент

Тип дисципліни
Спеціальна (фахова), обов'язкова

Рівень освіти
Перший (бакалаврський)

Форма навчання
Денна

Семестр
4

Мова викладання
Українська,

Викладачі, розробники

Митрофанова Анастасія Сергіївна

Anastasiia.Mytrofanova@khpi.edu.ua
Кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри менеджменту НТУ «ХПІ».

Авторка та співавторка понад 60 наукових і навчально-методичних публікацій. Викладає курси: Управління проєктами, Основи проєктного менеджменту, SMM-менеджмент (українською та англійською мовами). Детальніше про викладача на сайті кафедри: https://web.kpi.kharkov.ua/mto/about/staff/mytrofanova/

Загальна інформація

Анотація

Курс присвячений розкриттю сутності, методології та практики управління проєктами як сфери застосування специфічних знань, навичок, інструментів та технік в процесі реалізації заходів для задоволення вимог проєкту. Підкреслюється роль керівника проєкту — проєктного менеджера, як особи, відповідальної за досягнення цілей проекту, а також лідера проєктної команди. Управління проєктами розуміється як послідовне досягнення ключових результатів, яких очікують зацікавлені сторони.

Мета та цілі дисципліни

Курс спрямований на оволодіння студентами знаннями та навичками, інструментами та техніками в галузі управління проєктами, зокрема щодо реалізації процесів ініціалізації, планування, виконання, моніторингу і контролю, закриття в рамках управління обсягом проєкту, часом, витратами, якістю, комунікаціями, командою, ризиками, закупівлями, інтеграцією, а також зацікавленими сторонами. Указані компетентності є актуальними у сучасному бізнес-середовищі, в якому дедалі глибше розповсюджуються методи і практики проєктного менеджменту, а саме у сферах IT, будівництва, інфраструктури, соціальній сфері, державного та регіонального управління тощо.

Формат занять

Лекції, практичні заняття, самостійна робота, консультації, контрольна робота (проєкт). Підсумковий контроль - іспит.

Компетентності

ЗК03. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.
ЗК04. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
СК16. Здатність самостійно розробляти та презентувати бізнес- проєкти, виявляти проблеми у бізнес-діяльності та пропонувати способи їх вирішення.

Результати навчання

ПР04. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.
ПР06. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.
ПР07. Виявляти навички організаційного проектування.
ПР12. Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації.
ПР18. Вміти розробляти та презентувати бізнес-плани і проєкти, виявляти проблеми у бізнес-діяльності та пропонувати способи їх вирішення.

Обсяг дисципліни

Загальний обсяг дисципліни 120 год. (4кредити ECTS): лекції – 32 год., практичні заняття – 16 год., самостійна робота – 72 год.

Передумови вивчення дисципліни (пререквізити)

Для успішного вивчення курсу необхідно мати знання та практичні навички з наступних дисциплін: "Теорія організації", "Економіка підприємства", " Основи менеджменту".

Особливості дисципліни, методи та технології навчання

Методи та технології навчання передбачають інтерактивні лекції з використанням презентацій. Для проведення семінарів використовуються такі інструменти: аналіз проблемних питань, виконання економічних вправ, розв'язання тестів та їх обговорення, проєктна і командна робота, peer-to-peer, презентація та обговорення доповідей. Також застосовуються кейс-метод, проблемне навчання, робота в малих групах.

Програма навчальної дисципліни

Навчальні заняття

Лекції

Теми лекцій	Кількість годин
Тема 1. Вступне заняття. 1. Вступ до управління проєктами. Цілі та завдання курсу. 2. Порядок виконання індивідуального завдання.	2
Тема 2. Проєкт як об'єкт управління в проєктному менеджменті. 1. Поняття, ознаки, класифікації проєктів. 2. Фази життєвого циклу проєкту та їх особливості. 3. Стратегії управління стейкхолдерами проєкту.	2
Тема 3. Загальні принципи сучасного проєктного менеджменту 1. Історичні аспекти формування проєктного менеджменту як галузі знань. 2. Кодекс знань з управління проектами (PMBOK).	2

Тема 4. Перспективи розвитку проєктного менеджменту 1. Традиційний підхід та Waterfall. 2. Маніфест Agile. 3. SCRUM: ролі, зустрічі. 4. Концепція та процес дизайн-мислення: IDEO.	4
Тема 5. Ініціювання та планування проекту 1. Сутність та характеристика етапів ініціалізації проєкту. 2. Цілепокладання та SMART-цілі. 3. Система планування проєкту та її елементи. 4. Етапи планування проекту та внесення змін до плану.	4
Тема 6. Структуризація проекту. 1. Структура розбиття (декомпозиції) робіт (WBS) та її особливості. 2. Методологічні основи структуризації проєктів. 3. Організаційні структури управління проєктною діяльністю	2
Тема 7. Планування часу та календарне планування в управлінні проєктами. 1. Діаграми Ганта. Мережеві діаграми. 2. Метод критичного шляху (CPM). 3. Метод оцінки та аналізу програм (PERT).	2
Тема 8. Управління ресурсами проєкту. 1. Типи проєктів за ресурсними обмеженнями. 2. Витрати та бюджетування. Розрахунок бюджету проєкту.	2
Тема 9. Фінансування проєктів. 1. Джерела фінансування. Краудфандинг. 2. Оцінка інвестиційної привабливості. 3. KPIs - ключові показники ефективності	2
Тема 10. Управління ризиками. 1. Сутність та аналіз ризиків. 2. Стратегії управління ризиками. 3. Складання журналу ризиків.	2
Тема 11. Управління командою проєкту. 1. Особливості формування команди. Командні ролі за Т. Белбіном. 2. Управління командою на різних стадіях її розвитку.	2
Тема 12. Керівник проєкту як лідер команди. 1. Розуміння лідерських якостей. 2. Мотивація. Системи винагороди в проекті. 3. Вирішення конфліктів.	2
Тема 13. Управління комунікаціями в проєкті. 1. Управління комунікаціями в проектному менеджменті. 2. Засоби обміну інформацією в команді.	2
Тема 14. Моніторинг та контроль проєкту. 1. Моніторинг проєкту. Динаміка проєкту. 2. Контроль над проєктом	2
Загальна кількість годин	**32**

Практичні заняття

Теми практичних/семінарських занять	Кількість годин	Вагові коефіцієнти *a*
Тема 1. Проєкт як об'єкт управління в проєктному менеджменті.	2	1

1. Поняття та основні характеристики проєкту.
2. Класифікації проєктів.
3. Поняття життєвого циклу проєкту та зміст його фаз.
4. Оточення проєкту та його зацікавлені сторони.

Тема 2. Загальні принципи сучасного проєктного менеджменту. 1. Поняття та генезис формування проектного менеджменту як сучасної синтетичної галузі знань. 2. Процеси управління проектами. 3. Функції та підсистеми управління проєктами. PMBOK. 4. Перспективи розвитку проєктного менеджменту	2	1
Тема 3. Ініціювання та планування проекту. Структуризація проекту. 1. Ініціювання проєкту та його етапи. 2. Компоненти системи планування проєкту. 3. Загальна характеристика та значення структуризації проєкту. 4. Структура розбиття (декомпозиції) робіт (WBS) та її особливості.	2	1
Тема 4. Планування часу та календарне планування в управлінні проєктами. 1. Планування проєктних робіт у часі. 2. Діаграми Ганта. 3. Мережеві діаграми..	2	1
Тема 5. Управління ресурсами проєкту 1. Ресурси проєкту та їх види. Планування ресурсів. Типи ресурсних обмежень. 2. Витрати та бюджетування. 3. Фінансування проєктів.	2	1
Тема 6. Управління ризиками. 1. Поняття ризику. Оцінка ризиків. 2. Стратегії управління ризиками. Сценарне планування.	2	1
Тема 7. Управління командою проєкту 1. Процес формування команди. Ролі та обов'язки в команді. 2. Керівник проєкту як лідер команди. 3. Управління комунікаціями в проєкті.	2	1
Тема 8. Моніторинг та контроль проєкту. 1. Моніторинг проєкту. Динаміка проєкту. 2. Контроль над проєктом. 3. Закриття проєкту..	2	1
Загальна кількість годин	**16**	$\sum_{i=1}^{n} a_i = 8$

Лабораторні заняття

лабораторні заняття не передбачені навчальним планом

Контрольні роботи

Комплексна контрольна робота з основ проєктного менеджменту	Вагові коефіцієнти b
Тема. Методологія, принципи та практика сучасного проєктного менеджменту. Питання охоплюють традиційні та сучасні підходи в управлінні проєктами; процеси ініціалізації, планування, виконання, моніторингу і контролю, закриття проєктів; структуризація проекту; календарне планування проєкту; управління ресурсами, ризиками, командою проєкту; комунікації в проєкті.	1
Загалом	$\sum_{i=1}^{m} b_i = 1$

Самостійна робота

До самостійної роботи відноситься самостійне опрацювання теоретичного матеріалу та виконання індивідуального завдання.

Опрацювання теоретичного матеріалу

Теми для самостійного вивчення	Кількість годин
Тема 1. Проєкт як об'єкт управління в проєктному менеджменті Взаємозв'язок управління проєктами й управління інвестиціями. Взаємозв'язок між управлінням проєктами і функціональним менеджментом. Напрями управління зв'язками зі стейкхолдерами проєкту.	4
Тема 2. Загальні принципи сучасного проєктного менеджменту Управління інтеграцією в проекті. Управління якістю в проєктному менеджменті.	4
Тема 3. Ініціювання та планування проекту. Структуризація проекту Типові помилки планування та їх наслідки. Зв'язок кошторисного й календарного планування.	4
Тема 4. Планування часу та календарне планування в управлінні проєктами Можливості використання пакета Excel для планування і контролю реалізації проектів. Розробка діаграм Гантта. Графіки динаміки економічних показників проекту. Комп'ютерний пакет «Project Expert». Використання програми Microsoft Project в управлінні проектами.	4
Тема 5. Управління ресурсами проєкту Обґрунтування доцільності проекту. Передінвестиційні дослідження. Проектний аналіз. Оцінка фінансової реалізованості проекту. Техніко-економічне обґрунтування проекту. Управління закупівлями в проекті.	4
Тема 6. Управління ризиками Статистичний метод аналізу ризиків. Аналіз доцільності витрат. Метод експертних оцінок. Аналітичний метод. Метод використання аналогів.	4
Тема 7. Управління командою проєкту Організація зворотного зв'язку в команді. Навчання членів команди. Удосконалення індивідуальних навичок членів команди. Навчання поведінці в команді.	4
Тема 8. Моніторинг та контроль проєкту Методи контролю реалізації проектів. Цільові плани. Контрольні дати та показники. Система контролю "витрати-графік" (C/SCS). Проекти в контрольованому середовищі (PRINCE).	4
Загальна кількість годин	**32**

Тематика індивідуальних завдань

Контрольна робота передбачає виконання звіту з реалізації семестрового проєктного завдання. Здобувачі формулюють тему в межах загальної тематики за погодженням з викладачем, та реалізують ініційований ними проєкт в її рамках. Завдання виконується протягом навчальних тижнів і подається на перевірку до екзамену. Звіт має бути оформлений відповідно до вимог [16]. Рекомендований обсяг завдання - 15 - 20 сторінок основного тексту.
Внутрішня структура звіту про виконану роботу за проєктом наступна:
- Титульна сторінка;
- Зміст;
- Вступ (актуальність теми, місія, мета та завдання вашого проекту);
1. Фаза ініціації проекту: а) доведіть, чому це саме проект, а не рутинна робота. Класифікуйте ваш проект за різними класифікаціями. б) Опишіть мету, завдання, масштаби проекту, а також визначте ключові результати, які будуть отримані; в) Визначте цінність проекту для зацікавлених сторін; г) Визначте та обґрунтуйте методологію проекту).
2. Етап планування проекту: а) розробка дорожньої карти проекту для управління змінними проекту, такими як час, вартість, якість; b) визначення ресурсів проекту; c) прогноз ключових показників ефективності; d) врахування ризиків.
3. Етап реалізації проекту: а) опишіть, як відбувалося втілення вашого проєкту в життя - як відбувалися події (захід, воркшоп, бізнес-ідея, подача наукової статті, презентація матеріалів на конференції, подача заявки на грант тощо).
4. Етап закриття проекту: а) аналіз загального успіху чи невдачі, помилок та досягнень; б) підбиття підсумків роботи команди; в) рекомендації та висновки на майбутнє.
- Список використаних джерел.
- Додатки (за необхідності).

Теми індивідуального завдання

Тема 1. Бізнес-ідея для стартапу в сфері інноваційного підприємництва
Тема 2. Наукове дослідження з презентацією результатів на науково-практичній конференції або подачею статті у наукове видання
Тема 3. Складання заявки на отримання гранту
Тема 4. Благодійна акція або волонтерський проєкт
Тема 5. Профорієнтаційний захід для школярів старших класів
Тема 6. Майстер-клас (тренінг) про власний успішний проєкт або бізнес-досвід
Тема 7. Майстер-клас (воркшоп) про успішний досвід неформальної освіти здобувачів
Загальна кількість годин **40**

Неформальна освіта

Здобувач вищої освіти має можливість перезарахувати окремі теми або питання курсу шляхом відвідування професійних курсів, тренінгів, онлайн-освіти, професійних стажувань, у сфері, що відповідає навчальним цілям дисципліни.
Для зарахування необхідно надати: сертифікат (електронний або друкований) про проходження курсу/стажування, опис програми тренінгу із зазначенням змісту тем, обсягу та тривалості.

Рекомендовані курси, тренінги, стажування

1. Основи проєктного менеджменту.
https://prometheus.org.ua/prometheus-free/project-management-basics/
2. Основи проєктного менеджменту: Створення та планування проєкту.
https://prometheus.org.ua/prometheus-free/project-management-fundamentals/
3. Сучасне керівництво проектами - мистецтво порушення правил.

https://prometheus.org.ua/prometheus-free/sovremenne-kerivnitstvo-proektamy-porushennya-pravyl/
4. Foundations of Project Management.
https://www.coursera.org/learn/project-management-foundations?action=enroll

Література, навчальні матеріали та інформаційні ресурси

Основна література

1 Управління проектами: теорія та практика : навч. посіб. / Г. В. Старченко. – Чернігів : видавець Брагинець О. В., 2018. – 306 с.
2. Управління проектами та ризиками : Навчальний посібник / О.І. Яковенко. – Ніжин: Видавець ПП Лисенко М.М., 2019. - 196 с.
3. Зачко О. Б., Івануса А.І., Кобилкін Д.С. Управління проектами: теорія, практика, інформаційні технології. – Львів: ЛДУ БЖД, 2019. – 173 с.
4. Управління проектами та стартапами в індустрії 4.0: підручник / С.В. Войтко.- Київ: КПІ ім. І. Сікорського, Вид-во "Політехніка", 2019. - 200 с.
5. Fundamentals of Project Management (Joseph Heagney, AManA 2012), URL : https://www.nesacenter.org/uploaded/conferences/SEC/2014/handouts/Rick Detwiler/15 Detwiler Resources.pdf
6. PMBOK® Guide - Seventh Edition , URL: https://www.pmi.org/pmbok-guide-standards/foundational/pmbok
7. Scrum: The Art of Doing Twice the Work in Half the Time. Hardcover - September 30, 2014 by Jeff Sutherland
8. SCRUM Approach for Project Management: Introduction to Scrum (CollabNet), URL: http://www.youtube.com/watch?v=D8vT7G0WATM&list=UURttfRo2G Vp8pPFGqDKVwQ&index=1&feature=plcp
9. Divergent vs Convergent Thinking - RISE Beyond, URL: https://www.risebeyond.org/divergent-vs-convergent-thinking/
10. Design Kit: http://www.designkit.org/
11. David Kelley, Tom Kelley Creative Confidence: Unleashing the Creative Potential Within Us All: Crown Business; 1 edition, 2013. - 304 p.
12. Robert S. Kaplan and Anette Mikes Managing Risks: A New Framework , URL: https://hbr.org/2012/06/managing-risks-a-new-framework
13. Internal Rate of Return (IRR) , URL: https://corporatefinanceinstitute.com/resources/valuation/internal-rate-return-irr/
14. Key Performance Indicator (KPI): Meaning, Types, Examples, URL: https://www.investopedia.com/terms/k/kpi.asp
15. Project Management: The Managerial Process / Erik W. Larson, Clifford F. Gray. —5th ed. p. cm. — (The McGraw-Hill/Irwin series, operations and decision sciences), 2011.
16. Система стандартів з організації навчального процесу. ТЕКСТОВІ ДОКУМЕНТИ У СФЕРІ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ. Загальні вимоги до виконання. СТЗВО-ХПІ-3.01-2025. https://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/metodotdel/wp-content/uploads/sites/28/2025/06/STZVO-HPI-3.01-2025-2.pdf

Система оцінювання

Підсумкова оцінка з освітнього компонента визначається відповідальним лектором за темами, видами занять, тощо у відповідності до силабусу і є інтегральною оцінкою результатів усіх видів навчальної діяльності здобувача вищої освіти. Підсумкова оцінка повинна відображати всі оцінки за складовими навчального процесу з урахуванням їх вагових показників k:

Поточний контроль (практичні, семінарські, лабораторні заняття), k_1	Контрольні роботи (за наявності), k_2	Індивідуальне завдання (за наявності), k_3	Підсумковий контроль (для ОК з іспитом), k_4
0,4	0,2	0,3	0,1

Сума коефіцієнтів повинна складати одиницю: $k_1 + k_2 + k_3 + k_4 = 1$. Підбір вагових коефіцієнтів підсумкової оцінки здійснює розробник курсу.
Розрахунок підсумкової оцінки проводиться за формулою:

$$O = П \cdot k_1 + К \cdot k_2 + І \cdot k_3 + Пк \cdot k_4$$

де: *П* – середньозважена середня оцінка за поточний контроль
І – оцінка за виконання індивідуального завдання
К – середньозважена оцінка за контрольні роботи
Пк – оцінка за підсумковий контроль

$$П = \frac{П_1 \cdot a_1 + П_2 \cdot a_2 + \ldots + П_n \cdot a_n}{\sum_{i=1}^{8} a_i}$$

де: a_i - ваговий коефіцієнт за практичне заняття.

$$К = \frac{К_1 \cdot b_1}{\sum_{i=1}^{1} b_i},$$

де: b_i - ваговий коефіцієнт за контрольну роботу.

Поточні оцінки за кожну складову (П, *К*, *І*,…) виставляються за 100-бальною шкалою згідно з положенням «Про критерії та систему оцінювання знань та вмінь і про рейтинг здобувачів вищої освіти» НТУ «ХПІ».

Підсумкова оцінка виставляється відповідно до розрахованої *О* з округленням до найближчого цілого числа в більшу сторону.

Шкала оцінювання

Сума балів	Національна оцінка	ECTS
90–100	Відмінно	A
82–89	Добре	B
75–81	Добре	C
64–74	Задовільно	D
60–63	Задовільно	E
35–59	Незадовільно (потрібне додаткове вивчення)	FX
1–34	Незадовільно (потрібне повторне вивчення)	F

Норми академічної етики і політика курсу

Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ «ХПІ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при неможливості вирішення конфлікту – доводитися до відома співробітників дирекції інституту.
Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності НТУ «ХПІ» розміщено на сайті: http://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/akademichna-dobrochesnist/

Погодження

Силабус погоджено	30.08.2025		Завідувач кафедри Наталія ШМАТЬКО
	30.08.2025		Гарант ОП Петро ФОЩІЙ